

EELHINNANG

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang on antud lähtudes KeHJS § 6 lg 3 kriteeriumitest:

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused

1.1. Maakasutus

Hara sadam (edaspidi ka *sadam*) asub Hara lahes Läänemaal Noarootsi vallas Hara külas (kinnistu katastritunnus 52001:003:0083). Sadama juurdepääsutee on kitsas ja ebarahuldavas tehnilises seisundis katendiga, mis raskendab juurdepääsu sadama territooriumile. Sadama kai, slipp, muul ja võrgukuur on amortiseerunud. Sadama laevatee vajab settest puhastamist. Sadamas puudub elektrivarustus.

Sadama laevatee on läänepoolt halvasti kaitstud setteainete sissekande eest, sest olemasolev muul on madal ja liiga lühike. Väliuuringute põhjal võib väita, et settekihi paksus on ca 1 m, mille koostis sõltuvalt asukohast on: muda, savimöll, peenliiv ja plastne savi (Hara sadama ehitusgeoloogilise uuringu aruanne. AS MAVES töö nr 14076 ja Hara sadama geodeetiline mõõdistus. Projektbüroo KODA OÜ töö nr K-44G/2013). Olemasoleva laevatee sügavus on - 1.31 m- 2 m abs.

1.2. Alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime

Sadama veealal ja sellega piirneval maismaa-alal ei esine loodusvarasid kasutataval kujul.

1.3. Märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade vastupanuvõime

Sadam asub Nõva-Osmussaare hoiualal, mille kaitse-eesmärk on:

1. EL loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpide – veealuste liivamadalate (1110), liivaste ja mudaste pagurandade (1140), laiade madalate lahtede (1160), karide (1170), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), püsirohttaimestuga liivarandade (1640), kadastike (5130) ning alvarite (6280*) kaitse.
2. EL loodusdirektiivi II lisas nimetatud liikide ja linnudirektiivi I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on: merivart (*Aythya marila*), aul (*Clangula hyemalis*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), sõtkas (*Bucephala clangula*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), hahk (*Somateria mollissima*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), mustlagle (*Branta bernicla*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), hallhüljes (*Halichoerus grypus*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius ssp. arenarius*), soohiilakas (*Liparis loeselii*).

Nõva-Osmussaare hoiuala on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2005. a.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

määrusega nr 144 „Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas“ ja Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007 määrusega nr 155 „Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2006. a määruse nr 59 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas“ muutmise“.

Elupaigatüüpidest on sadamaalal inventeeritud veealused liivamadaldad (1110) ja laugmadalikud. Sadamast kagus (ca 280 m kaugusel) on registreeritud kaitsealuse linnuliigi sookure elupaik. Väga väikeses osas jääb Hara sadama kinnistule 52001:003:0083 ja Hara kalatööstuse kinnistule 52001:003:0931 suurkoovitaja elupaik.

1.4. Alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

1.5. Maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime

Kõnealune sadam asub poolsaarel Hara viigi ja Vööla mere vahel. Sadama piirkonna näol on tegemist hajaasustusalaga. Sadama võimalikus mõjupiirkonnas ei asu ajaloo- kultuuri- või arheoloogilise väärtusega objekte.

2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase

Toimub olemasoleva sadama süvendamine, mahus kuni 9300 m³. Väliuuringute põhjal võib väita, et settekihi paksus on ca 1 m, mille koostis sõltuvalt asukohast on: muda, savimõll, peenliiv ja plastne savi. Süvendatud pinnas pumbatakse sadama muuli taha merre või paigutatakse maismaale. Süvendustöid tehakse kas ujuvsüvendajaga või ekskavaatoriga ning sellest sõltub ka süvendatud pinnase paigutamise koht.

Sadama laevatee kaitseks lainetuse ja sette sissekandumise eest on vajalik pikendada ja ehitada kõrgemaks olemasolev läänepoolne muul. Muuli kindlustamisel ja ehitamisel kasutatakse graniitkive. Muuli harja kõrgus on 1.4 m abs. Ühtlaselt ladustatud maakivide maht on ca 5000 m³. Projekteeritud muuli pikkus on 205 m, harja laius 4 m.

Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on:

X=6550265,6	Y=473045,2
X=6550478,2	Y= 473104,4
X=6550478,2	Y= 473044,4
X=6550262,1	Y= 472949,9

2.1. Loodusvarade kasutamine

Sadama süvendamise käigus toimub vee erikasutus, selle kirjeldus on antud eelmises punktis.

2.2. Jäätme- ja energiamahukus

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse jäätmeseaduses sätestatud korras. Süvendatud pinnas ladustatakse vastavalt punktis 2 kirjeldatule.

2.3. Lähipiirkonna teised tegevused

Sadam paikneb Hara küla põhja osas ja Hara lahe lõunaosas ning piirneb Hara kalatööstuse 52001:003:0931 ja Muuli kinnistuga 52001:003:0083. Sadama võimalikus mõjupiirkonnas

vähemalt 1000 m raadiuses ei asu teisi sadamaid ega toimu muud olulist majandustegevust. Noarootsi Vallavalitsuse algatusel on 2004. aastal sadama taastamiseks koostatud Hara kalatööstuse ja sadama detailplaneering, mille eesmärk on maa-ala sihtotstarvete, täiendava ehitusõiguse ja hoonestustingimuste ning sadama laevatee laiendamise tingimuste määramine.

3. Tegevusega kaasnevatest tagajärgedest

3.1. Vesi ja pinnas

Esitatud taotluses märgitud koordinaatide kohaselt tehakse vee erikasutusega seotud töid vahetult sadamas. Süvendustööde maht on kuni 9300 m³, mis on küllalt arvestatav kogus ning mille tegemiseks võib aega kuluda mitu nädalat (2-4 nädalat). Süvendatav materjal koosneb suures osas mudast, savimõllist, peenliivast ja plastsest savist ning sisaldada olulisel määral peeneid osi. Arvestades süvendatava pinnase koostisega, tekib süvendamisel sadama piirkonnas keskmisest oluliselt suuremas koguses heljumit. See omakorda võib ohtu seada piirkonnas olevad kudealad ja arenevad larvid, mistõttu ei ole lubatud süvendustöid teha ajavahemikus 01. aprillist kuni 15 maini.

Kavandatavate tööde võimalikus mõjupiirkonnas puuduvad teadaolevalt olulised põhjaloomastiku ja -taimestiku kooslused, mistõttu ei teki süvendamise käigus olulist mõju põhjaelustikule.

Sadama süvendamine ning muuli kõrgemaks ja pikemaks ehitamine ei avalda olulist mõju rannalähedasel alal hüdrodünaamilisele režiimile, mis omakorda võiks põhjustada ümberkaudsete randade olulisi muutusi. Vee erikasutusega seotud tööd on sobivate ilmastikutingimuste korral teostatavad lühikese ajaperioodi jooksul (ca 2-4 nädalat), mistõttu on vee erikasutuse mõju kokkuvõttes lokaalne ning lühiajaline.

Arvestades tööde mahtu ning lokaalset mõju, lisaks ka vee erikasutusloas kehtestatavat piirangut seoses kalade kudeajaga, puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

3.2. Õhu saastatus

Süvendamise käigus toimuv vee erikasutus ei põhjusta muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Vähene mõju ümbritsevale keskkonnale võib avalduda eelkõige seoses süvendamisel kasutatava tehnikaga, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks.

3.3. Jäätmete

Vee erikasutuse käigus süvendatakse mere põhjast pinnast ja orgaanilist materjali. Pinnas koosneb valdavalt mudast. Süvendatud pinnas paigutatakse sadama kinnistule.

3.4. Müra

Tegevusega võib kaasneda müra, kuid eeldatavalt ei ületa müratase kinnistu piiril sätestatud piirmäärasid müra osas. Sadama mõjupiirkonnas asuvad vaid üksikud elumajad, mistõttu ei ole müra mõju oluline piirkonna elanikele.

Kuna sadamast kagus (ca 280 m kaugusel) on registreeritud kaitsealuse linnuliigi sookure elupaik ning sadama kinnistule ulatub osaliselt suurkoovitaja elupaik, siis ei ole müra tekitavate tööde tegemine lubatud lindude peamisel pesitsusperioodil 15. aprillist kuni 30. juunini.

3.5. Vibratsioon

Eeldatavalt ei kaasne süvendustöödega vibratsiooni, mis põhjustaks olulisi muutusi antud piirkonnas.

3.6. Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhna reostus on lühiajaline ning ehitustöödega, valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate ja veokite diiselmootoritega.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Sadama süvendamise käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga (ujuvsüvendaja) toimuv avari. Nimetatud sündmuste esinemise tõenäosus on suhteliselt väike, kuna kinnistud, mille piires vee erikasutusega seotud töid tehakse, kuuluvad eraomanikele ning liiklus piirkonnas on vähene. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avariisid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva maastiku ja vee kahjustamine.

5. Kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale

Keskkonnaamet kaitstava loodusobjekti valitsejana on seisukohal, et sadama süvendamine on lubatav. Sadama süvendamine taotluses toodud mahus ei ohusta sadamaalal inventeeritud elupaiku veealused liivamadalad (1110) ja laugmatalad.

5.1. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Vastavalt taotluses toodud infole ei mõjuta kavandatud tegevuse muid kaitstavaid loodusobjekte (sookurg ja suurkoovitaja). Kui mürarikkeid töid ei tehta lindude peamisel pesitsusajal 15. aprillist kuni 30. juunini.

6. KeHJS § 6 lg 3 punktides 1–4¹ nimetatuga kaasneva mõju suurus, ruumiline ulatus, kestus, sagedus ja pöördumus, toime, kumulatiivsus ja piiriülene mõju ning mõju ilmnemise tõenäosus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaiksid ega Natura 2000 võrgustiku alasid juhul, kui töid tehakse väljapool lindude pesitsusaega;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale, sh merepõhja elustikule ja kalastikule juhul, kui tööde tegemisel rakendatakse leevendavaid meetmeid ning töid ei teostata kalade kudeajal;
- eelhindamise tulemusena selgus, et Taotleja tegevuse tulemusel ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine.

Seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.